

Votre Programme Matmidim

Semaine du 26 au 30 janvier 2025

Souguia n°135

ת"ס

Matmidim

Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

MEZOUZA

- Cha'arei H'atserot -

Etude dédiée

Lelilouy Nishmat Haim Dan ben Juliette et Georges Guershon ben Sarah

Refoua chelema Shimon ben Juliette

Tephila avant le Limoud

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁלֹא יֵאָרַע דְּבַר תְּקֵלָה עַל יָדֵי, וְלֹא אֶכְשַׁל בְּדַבַּר הַלְכָה, וְיִשְׁמְחוּ בִּי חֲבֵרֵי, שְׁלֹא אֵמַר עַל טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל טְהוֹר טָמֵא, וְלֹא עַל מִתָּר אָסוּר וְלֹא עַל אָסוּר מִתָּר, וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבֵרֵי בְּדַבַּר הַלְכָה וְאִשְׁמַח בָּהֶם. כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי וְדַעַת וְתְבוּנָה. גַּל עֵינַי וְאִבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ

Tephila après le Limoud

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁשִׁמְתָּ חֲלֻקֵי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ. וְלֹא שִׁמְתָּ חֲלֻקֵי מִיּוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת. שְׂאֲנִי מְשֻׁכִּים וְהֵם מְשֻׁכִּימִים. אֲנִי מְשֻׁכִּים לְדַבְרֵי תוֹרָה וְהֵם מְשֻׁכִּימִים לְדַבְרֵי בְטִלִּים. אֲנִי עֲמַל וְהֵם עֲמַלִּים. אֲנִי עֲמַל וּמְקַבֵּל שְׂכָר וְהֵם עֲמַלִּים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אֲנִי רֵץ וְהֵם רְצִים. אֲנִי רֵץ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רְצִים לְבָאָר שְׁחַת. שְׁנֵאֲמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרְדִם לְבָאָר שְׁחַת. אֲנִשִּׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יִחַצּוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֶבְטַח בְּךָ

La Torah inclue dans l'obligation de Mezouza les « Chéarim », qui sont des entrées au sens littéral. Ainsi les entrées de ville ou de cours deviennent H'ayavot. Cependant il existe un débat parmi les Richonim si leur obligation est due au fait qu'ils constituent un passage vers des habitations, ou bien si elles font intrinsèquement partie de la Mitsva de Mézouza. Plusieurs Halakhot découlent de l'analyse qui sera faite sur ce sujet.

Bon Limoud sur Matmidim !

Programme du dimanche

Les entrées de villes et des cours sont-elles H'ayavot Minhatorah ou Miderabanan ?

תלמוד בבלי מסכת יומא דף יא עמוד א

רש"י מסכת יומא דף יא עמוד א
אחד שערי מדינות - יש מדינה מוקפת הרים ויערים בכמה פרסאות ואין יוצאין ממנה אלא דרך שערים כגון ארץ הגר.

תנו רבנן בשעריך אחד שערי בתים ואחד שערי חצירות ואחד שערי מדינות ואחד שערי עיירות יש בהן חובת מצוה למקום משום שנאמר וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך

[...]

והתניא בשעריך אחד שערי בתים ואחד שערי חצירות ואחד שערי מדינות ואחד שערי עיירות ורפת ולולין ומתבן ואוצרות יין ואוצרות שמן חייבין במזוזה יכול שאני מרבה אף בית שער אכסדרה ומרפסת תלמוד לומר בית מה בית מיוחד לדירה יצאו אלו שאין מיוחדין לדירה יכול שאני מרבה אף בית הכסא ובית הבורסקי ובית המרחץ ובית הטבילה תלמוד לומר בית מה בית העשוי לכבוד יצאו אלו שאין עשויין לכבוד יכול שאני מרבה אף הר הבית והלשכות והעזרות תלמוד לומר בית מה בית שהוא חול אף כל שהוא חול יצאו אלו שהן קודש

תלמוד ירושלמי מסכת יומא פרק א הלכה א

והתני בשעריך לרבות שערי המדינה וכי בית דירה הן לא שבהן הן נכנסין לבית דירה

Quelle différence feriez-vous entre un Beit Cha'ar et Cha'arei Médina ? Lister les réponses proposées par les Richonim

Selon Tosot, un Beit Chaar ouvert à une habitation est-il H'ayav Minhatorah ?

תוספות מסכת יומא דף יא עמוד א

יכול שאני מרבה אף בית שער וכו' - משמע דבית שער פטור מן המזוזה ותימה דבפרק הקומץ רבה (מנחות דף לג:) תניא בית שער אכסדרה ומרפסת חייבת במזוזה וכן משמע בפ"ק דסוכה (דף ח:) דבית שער חייב במזוזה גבי שתי סוכות של יוצרים זו לפניו מזו דפריך ותיהו חיצונה בית שער ותתחייב במזוזה וי"ל דהכא מדאורייתא קאמר והתם מדרבנן [...]

חידושי הריטב"א מסכת יומא דף יא עמוד א

יש בהם מצוה למקום. כלומר שחייבות במזוזה, ומיהו חייב עיירות ומדינות וחצרות אינם אלא מדרבנן דאסמכוה רבנן אקראי וכ"כ הרב [נ"א: הגדול] ז"ל.

שם עמוד ב : יכול שאני מרבה בית שער אכסדרה ומרפסת ת"ל בית מה בית המיוחד לדירה יצאו אלו שאין מיוחדין לדירה. וקשיא להו לרבנן ז"ל דהא תניא במנחות (ל"ג ב') בית שער ואכסדרה ומרפסת חייבין במזוזה, ואמרינן נמי בפ"ק דסוכה (ח' ב') גבי שתי סוכות של יוצרים הפנימית חייבת במזוזה והחיצונה פטורה, ופרכינן ותיהו החיצונה כבית שער דפנימית ותתחייב, תירץ רש"י ז"ל דהכא מדאורייתא קתני דפטורים והתם קתני דחייבין מדרבנן, ולא מחזור לפום מאי דפרישנא לעיל דשערי עיירות ומדינה לא מחייבי אלא מדרבנן, ואם כן כי קתני יכול שאני מרבה בית שער וכו' אפילו מדרבנן נמי פטר להו, אבל נראה כי רש"י ז"ל סובר דשערי עיירות ומדינות מדאורייתא מחייבי, ורבינו אלפסי ז"ל פירש דבית שער הפתוח למקום חייב כגון לבתים או לחצר חייבין, וכי קתני הכא דפטורין בשפתוחין למקום הפטור כגון גנה ודכוותה, ואכסדרה אכסדרה לא קשיא

כדפרקינ התם במנחות דהא באכסדרה דבי רב שהדפנות מגיעות עד למעלה והא באכסדרה דעלמא שעשויה חלונות חלונות, **והרז"ה ז"ל** (פ"ק דסוכה) פירש דהכא בית שער של אכסדרה ושל מרפסת קאמר, וקרובין דבריו לדברי רבינו אלפאסי ז"ל, ומיהו קשה לשון הברייתא דקתני יצאו אלו שהן פטורין, והוה ליה למיתני יצא זה שאין עשוי לדירה, דלא איירי אלא בבית שער.

תוספות ישנים מסכת יומא דף יא עמוד א

ואחד שערי מדינות. וא"ת ואמאי מחייבי בה משום דנכנסין דרכו לבתים והא פטרינן לקמיה בית שער אף על פי שנכנסין דרכו לבית וי"ל **דעדיפי מבית שער לפי שהוא דבר קטן אבל אלו הוה להו כפתח חצירות שהם גדולים ונכנסים דרכם לבתים**

אך תימה דמשמע דמחייב להו במזוזה בכל ענין ואמאי אם נבנה השער קודם הבתים דהוה ליה הוקף ולבסוף ישב הא לגבי עירוב דמדרבנן לא חשיב כדתיניא פרק עושין פסין (דף כו א) עיר חדשה מודדין לה משיבתה וישנה מחומתה איזו היא חדשה שהוקפה ולבסוף ישבה ישנה שישבה ולבסוף הוקפה ואמרינן נמי בפ"ק דמגילה (דף ג ב) כרך שישב ולבסוף הוקף נידון ככפר כו' ולענין מקרא מגילה איירי התם ומאי שנא דלא מפלגינן לענין מזוזה ושמא י"ל דכיון דנכנסין דרכם לבתים אין לחלק דמ"מ **ביתך מיקרי שפיר** לענין מזוזה

וא"ת אמאי לא אמרינן נמי דומיא דבית כדאמרינן לקמן מה בית העשוי לכבוד כו' ה"נ נימא מה בית שהכלים משתמרינן בתוכו כדאמרינן במסכת נדה פרק בא סימן (דף נא א) גבי מעשר דראיית פני הבית וי"ל שאני הכא דכתיב תרי ובשעריך

אבל אין לומר דלשון ובשעריך משמע שערי עירות ולא תיקשי מידי מההיא דעירובין בהוקף ולבסוף ישב ומההיא דבא סימן דהא בירושלמי אמר **טעמא שדרך שם נכנסין לבתים**:

תוספות הרא"ש מסכת יומא דף יא עמוד א

אחד שערי מדינה. וא"ת אמאי מחייבי אי משום דנכנסים דרך שם לבתים הא פטרינן לקמן בית שער אף על פי שנכנס דרך שם לבית, וי"ל דעדיפי מבית שער לפי שהוא דבר קטן ואינו חשוב אבל שערי מדינה גדולים הם כמו פתחי חצירות שחייבים לפי שנכנסים דרך שם לבתים, ואין לחלק בין הוקף ולבסוף ישב ובין ישב ולבסוף הוקף כמו שמחלק לענין עירובי תחומין ולענין מקרא מגילה משום דאפי' הוקף ולבסוף [ישב חשיב] פתח כיון דנכנסים דרך שם לבתים אין תלוי בהיקף אם חשוב חומה אם לאו, וא"ת אמאי לא אמרינן דומיא דבית כדאמר לקמן מה בית העשוי לכבוד וכו' הכא נמי נימא מה בית שהכלים נשמרים בתוכו כדאמרינן בנדה פ' בא סימן גבי חיוב מעשר בראיית פני הבית, וי"ל שאני הכא דכתיב תרי ובשעריך, אבל אין לומר משום דלשון ובשעריך משמע אף שערי עירות דהא בירושלמי מפ' טעמא דנכנסים דרך שם לבתים.

Programme du lundi

בית הבחירה למאירי מסכת יומא דף יא עמוד א

כל שער שאינו פתוח לבית העשוי לדירה אם הוא עשוי ליכנס ממנו למקום אחר החייב במזוזה הרי הוא כבית שער לבית החייב ונמצא גם הוא חייב במזוזה ומה שאמרו בסוגיא זו יכול אף בית שער אכסדרה ומרפסת וכו' שמשמעו שלא יהא בית שער חייב פירושו בית שער של אכסדרה אבל בית שער של בית חייב ואין חילוק בחיוב מזוזה בין שיהא שער של יחיד בין שיהא של רבים מעתה שערי עירות של ישראל שאין אצלם סכנה בהנחתם ושערי מבואות ושערי חצירות **הואיל ובתים הפתוחים לתוכן חייבים במזוזה** אף הם חייבים והוא **שנא' בשעריך** לשון רבים ואם אין בתים החייבים במזוזה פתוחים לאלו אף הן פטורין וכן בכל בית שער ובאכסדרה ובמרפסת ואפילו היו עשרה שערים זה לפנים מזה וכולן צריכין לכניסת פנימי אם הפנימי חייב כולן חייבין לא היו עשויין ליכנס שם אלא לדבר אחר אף על פי שאפשר לו ליכנס ממנו לשם **הואיל ועיקר עשייתן לדבר אחר פטורין** ומ"מ אם היתה באותן השערים עצמם בתי דירה לאיזה דבר כגון לשומר בית האסורים או לשומר הממונה לשמור שם בלילה וכיוצא באלו חייבין וכן שער גינה הפתוח לחצר חייבת:

רמב"ם הלכות תפילין ומזוזה וספר תורה פרק ו הלכה ז

בית התבן בית הבקר בית העצים בית אוצרות פטורין מן המזוזה שנאמר ביתך ביתך המיוחד לך פרט לאלו וכיוצא בהן, לפיכך רפת הבקר שהנשים יושבות בה ומתקשטות בה חייבות במזוזה שהרי יש בה יחוד לדירת אדם, **בית שער** אכסדרה ומרפסת והגינה והדיר פטורין מן המזוזה מפני שאינם עשויין לדירה, אם היו בתים החייבין במזוזה פתוחין למקומות אלו חייבין במזוזה

הלכה ח : לפיכך אחד שערי חצרות ואחד שערי מבואות ואחד שערי מדינות ועיירות הכל חייבים במזוזה שהרי הבתים החייבין במזוזה פתוחין לתוכן, אפילו עשרה בתים זה פתוח לזה וזה פתוח לזה הואיל והפנימי חייב במזוזה כולן חייבין, ומפני זה אמרו שער הפתוח מן הגינה לחצר חייב במזוזה.

קרית ספר הלכות תפילין ומזוזה וספר תורה פרק ו

בית שער אכסדרה [ומרפסת] והגינה והדיר פטורין מן המזוזה שאינם עשויים לדירה ואם היו בתים החייבים למזוזה פתוחים לאלו חייבים שהם משמשים לבית דירה ומדאורייתא לפי' הרי"ף והרב ז"ל ומדברנן לפי' ר"ת לפיכך אחד שערי חצרות ומבואות ואחד שערי מדינות ועיירות כולם חייבים במזוזה שהרי הבתים החייבים פתוחים להם ואפילו עשרה בתים זה פתוח לזה וזה פתוח לזה הואיל והפנימי חייב כולן חייבים ומפני זה אמרו שער הפתוח מגינה לחצר חייב במזוזה דכולהו שייכי בבית דכתיב ובשערך.

Cha'arei Médina dans une ville où vivent aussi des non-juifs

לבוש יורה דעה סימן רפו סעיף א

אלו המקומות שחייבים במזוזה, אחד שערי בתים ושערי חצירות מדינות ועיירות רפת בקר ולולין ואוצרות יין ושמן ובית האשה ובית השותפין כולם חייבים, דכולם בכלל ביתך ובשערך הן. ובית השותפין דחייב דוקא כשהשותפין הם ישראלים דקאי וביתך על כל אחד מהם, שכל אחד חייב דהא כתיב בתריה [דברים יא, כא] למען ירבו ימיכם וימי בניכם, כל החפץ בחיים חייב, כלומר כל מי שיקיים התורה והמצוה. אבל בית של שותפים ישראל וגוי פטור ממזוזה, דגוי אינו חפץ בחיים שהרי אינו מקיים התורה שהיא החיים, וכיון דחלקו של גוי פטור, גם הישראל פטור דשמא כל המזוזה הוא חלקו של גוי, וכן שערי חצרות או עיירות שמקצת גוים דרים שם פטורים ממזוזה, דגוים אינם חפצים בחיים.

הערות הגרי"ש אלישיב מסכת יומא דף יא עמוד א

רש"י בד"ה אבולי דמחוזא. והיו רובן ישראל. כתב הגב"א [גבורת ארי, בעל השאגת אריה] דמשמע מפירש"י דאילו רובה נכרים ומיעוט ישראלים היו פטורין מן המזוזה ולא היה קשיא לגמ' מ"ט לא עבדו להו מזוזה. ומזה נראה דס"ל לרש"י דשותפות עכו"ם פטורה מהמזוזה וכדעת הרמ"א (סימן רפ"ו) ורק ברוב ישראל חייבת. וכ"כ הרעק"א, אלא שהקשה הרעק"א דמה בכך דהוי רוב ישראל והא מ"מ הוי שותפות נכרי מכח מיעוט נכרים שיש להם חלק בדירה זו לצאת ולבוא דרך שערי העיר (ועיין ברעק"א מש"כ בזה ובשו"ת רע"א ח"א סימן ס"ו).

וכתב באו"ש [אור שמח] לבאר בזה עפ"י מ דאיתא בירושלמי כאן דחיובא בשערי מדינות ושערי עיירות אינו מצד עצמן אלא מצד "שבהן נכנסין לבית דירה". ומעתה יש טעם גדול לחלק בין "בית" שיש בו שותפות עכו"ם, לבין מדינות ועיירות שיש בהן דירות של עכו"ם, דבבית שעיקר חיובו מצד עצמו שהוא בית דירה בזה באמת כל שיש לנכרי חלק בו ואפילו מיעוט של נכרים ורוב של ישראל פטור, דכל שדר בה נכרי אחד הרי ממעט דירת הישראלים ולא מיקרי ביתך, אבל בשערי מדינות ושערי עיירות דחיובן מצד "שבהן הן נכנסין לבית דירה" ואין חיובן מצד עצמן, א"כ כל שרוב הבתים שבעיר הם של ישראל חייב שער העיר במזוזה, שהרי נכנסין ממנו לבתים של ישראל, וכשרובה עכו"ם אז השער מתייחס אל בתי העכו"ם דלענין לדון לאלו בתים מתייחס שער זה, בזה שפיר אזלינן בתר רובא, ומיעוטא כמאן דליתא.

אור שמח הלכות תפילין ומזוזה וספר תורה פרק ו הלכה ז

שם. בית שער אכסדרה וכו' פטורין מן המזוזה וכו', אם היו בתים החייבין במזוזה פתוחין למקומות אלו חייבין במזוזה.

נשאלתי, בבית שיש בו כמה בתים, מהם בתים שגר בהם ישראל ומהם בתים שגר בהן עו"ג, ויש פרזדור שנכנסין בה לבתיהם, ובהפרזדור מונח כלים וכו"ב, אם פתח הפרזדור חייב במזוזה.

והנה בבית שישראל וגוי שותפין בו הוא מפורש ברמ"א יו"ד סימן רפ"ו (סע"א) דפטור ממזוזה, והרשב"א פליג וס"ל דחייב, מדלא מוקי בחולין (קלה, ב) ביתך למעט שותפות גוי, אמנם פה יש ספק אחר, דביומא דף י"א ע"א אמרו הני אבולי דמחוזא מ"ט לא עבדו להוא רבנן מזוזה, ופרש"י שערי עיר ששמה מחוזא, והיו רובן ישראל, והנה אם סבר רש"י דביתך ממעט שותפות עו"ג מה לי אם מעוטו של עו"ג אינו ביתך, ואם ביתך לא ממעט מה איכפת לן שרובה עו"ג, הלא דירת ישראל עכ"פ חייבת במזוזה, ועמד ע"ז בשו"ת רעק"א (סימן ס"ו), אולם דברי רש"י מוכרחים, דבירושלמי שם יומא פ"ק (ה"א) מ"ט דרבנן, בשערך, וכי בית דירה הן, התיב ר' יוסי ב"ב והתניא בשערך לרבות שערי המדינה, וכי בית דירה הן, לא שבהן הן נכנסין לבית דירה, ה"נ שבהן נכנסין לבית דירה, אם כן חיובא דשערי מדינות ושערי עיירות דבהן עשוי שנכנסין בהן לבית דירה, ואין חיובו מצד עצמו, ואם כן תביט על מי מתייחס השער, אם רובא ישראל א"כ חשבת כאילו נכנסין לבית דירות ישראל בהן וחייבין במזוזה, ומקרי בשערך, דסלק מיעוטא כמאן דליתא, דאטו אותו השער אינו נצרך לבתי ישראל, ומתייחס רק אל בתיהן, אבל כי רובה עכו"ם הרי נכנסין בה לבתי דירות של עו"ג, והוי כמו שער מדינה של גוים, דאדעתא דרובא איתעבידא הך שער, וכמו דאמרו בסוף פרק כל כתבי (שבת קכב, א) אדעתא דרובה מחממי אדעתא דרובה מדליקי כו', ויעוין כתובות דף מ"ה ע"ב מבשערך דממעט שערי עכו"ם, תלוי בעיר שרובה גוים, דתו הוי שערי גוים, הרי דברובא תלוי מלתא, וכן גבי מזוזה, ודו"ק, אבל בית שעריק חיובו מצד עצמו שהוא בית דירה, אטו כי דר בה הגוי אין דירתו ממעט דירת ישראל, ולא מקרי ביתך אף כי דר עו"ג אחד בין עשרה ישראלים, וזה ברור מאד, וכיון שכן לפסק השו"ע דבית האוצרות ובית העצים חייב במזוזה, אם כן מה שגר בה העו"ג בתשמיש שמניח בה עצים ואוצרותיו הוי בית לענין מזוזה, ותו לא מקרי ביתך דישראל אף אם עשרה ישראלים דרים בה, אבל לשיטת רבינו דפוסק דבית העצים פטור מן המזוזה, דלא מקרי בית, תו הוי הפרזדור רק כמו בית שער, ולא דר בה לא הגוי ולא הישראלים, רק דהוי בית שער שבו נכנסין לבית דירה, אם כן אם רובן הדרים בבתי ישראל הלא נכנסין בו דרך הבית שער, ומקרי דמתייחס דהוי ב"ש לבתי הישראלים וחייב במזוזה דבר תורה, וזה ברור, אם לא באופן דיש חשש סכנה, כמו"ש הפוסקים, ודו"ק.

Programme du mardi

Les entrées de villes ou de cours sont-elles H'ayavot parce qu'elles sont ouvertes aux maisons ou bien elles ont une obligation en tant que Cha'ar en soi ?

רש"י מסכת מנחות דף לג עמוד ב
פיתחי שימאי - מקולקלין ואשמים כמו זקן אשמאי דאמרין בקדושין (דף לב:). **תקרה** - אסקופה עליונה.
שקפי - מזוזות. **ל"א** תקרה שאין הבית מקורה, שקפי אסקופה עליונה.

תלמוד בבלי מסכת מנחות דף לג עמוד ב
ואמר רבא הני פיתחי שימאי פטורין מן המזוזה. מאי פיתחי שימאי פליגי בה רב ריחומי ואבא יוסי חד אמר דלית להו תקרה וחד אמר דלית להו שקופי.

תוספות מסכת מנחות דף לג עמוד ב

דלית להו תקרה - פירוש מקום שהפתח שוקף שם מלמעלה אינו שוה אלא האבנים מן הכיפה אבן נכנסת ואבן יוצאת וכענין זה דלית ליה שיקפי שאין שם מזוזות אלא האבנים בולטות כגון שיני חומה וכעין זה [איתא] בפ"ק דעירובין (דף יא.) גבי סוכה ומה שפי' הקונט'

לשון אחר דלית ליה תיקרה שאין הבית מקורה קשיא מי גרע משערי חצירות דחייבין במזוזה כדאמר פרק קמא דיומא (דף יא.), מ"ר.

הלכות קטנות לרא"ש (מנחות) הלכות מזוזה סימן יא

[...] ומה שפרש"י בלישנא אחרינא דלית להו תיקרה שאין הבית מקורה קשה דמי גרע משערי חצרות דחייבין במזוזה כדאיתא בפ"ק דיומא (דף יא א) וי"ל דאין ראייה מחצר לבית. דחצר דרכו להיות כך ומשמש לדירת הבתים. אבל בית אינו ראוי לבית דירה כשאינו מקורה וכ"כ הרמב"ם ז"ל דבית שאין לו תיקרה פטור מהמזוזה:

<p>השגת הראב"ד שם א"א תמיה אני על שער הגינה שפטר שאם יש בו בית הרי הוא חייב ואם אין שם בית הרי הוא פטור, מה צורך לומר והלא אף בית שאינו מקורה אמר שהוא פטור [...].</p>	<p>רמב"ם הלכות תפילין ומזוזה וספר תורה פרק ו <u>הלכה ה</u>: בית שאין לו תקרה פטור מן המזוזה [...]. <u>הלכה ז</u>: [...] הגינה והדיר פטורין מן המזוזה מפני שאינם עשויין לדירה</p>
---	---

מעשה רקח הלכות תפילין ומזוזה וספר תורה פרק ו הלכה ה

ונראה לענ"ד די"ל לדעת רש"י דהתם שאני שדרכו בכך ומשו"ה רבייה קרא בובשעריך כדאיתא בפ"ק דיומא וכן שערי מדינות וכו' משא"כ בית שדרכה להיות מכוסה זאת שאין לה תקרה ואין דרכה בכך היא פטורה וכן זכיתי ומצאתי להרא"ש ז"ל והביאו הרב ב"י יו"ד סי' רפ"ו וזהו דעת רבינו שתפס כלישנא אחרינא של רש"י ז"ל וצ"ל דמשמע ליה לרבינו דלא פליגי הנך אמוראי אלא בפירושא דפתחי שימאי מאי נינהו אבל לענין דינא כו"ע מודים דאם חסר אחת משניהם או תקרה או שקפי הם פטורין ממזוזה וביומא דף י"א איתא להדיא דשער שאינו מקורה פטור ממזוזה וכ"כ מרן ז"ל ועיין בב"י שם.

בית יוסף יורה דעה סימן רפו אות יד

יד. בית שאינו מקורה פטור. בפרק הקומץ (לג): אמר רבא פתחי שימאי פטורים מן המזוזה פליגי בה רב רחומי ורב יוסף חד אמר דלית להו תיקרה וחד אמר דלית להו שיקפי ומשמע דלא פליגי אלא בפירושא דפתחי שימאי אבל לענין דינא כולי עלמא מודו דבין לית להו תקרה ובין לית להו שיקפי פטורים. ובפרק קמא דיומא (יא): תני רב שמואל בר יהודה קמיה דרבא ששה שערים פטורים מן המזוזה וחד מיניהו שער שאינו מקורה. ופירש רש"י (מנחות שם ד"ה תקרה וד"ה שקפי) תקרה אסקופה עליונה לשון אחר שאין הבית מקורה. וכתב **הרא"ש** (שם סי' יא) ללישנא אחרינא קשה דמי גרע משערי חצרות דחייבים במזוזה ונראה לי דאין ראייה מחצר לבית דחצר דרכו להיות כך ומשמש לדירת הבתים אבל בית אינו ראוי לבית דירה כשאינו מקורה וכן כתב **הרמב"ם** (שם ה"ה) דבית שאין לו תקרה פטור מן המזוזה עכ"ל. **וה"ר מנוח** כתב ואף על גב דשערי חצרות חייבים התם שבתים מקורה פתוחים לחצרות. וכתב רבינו ירוחם (נתיב כא חלק ז, קפ ע"א) על דברי הרמב"ם דכן מסתבר דאין ראוי לדירה אם לא יהיה מקורה עכ"ל. וכיון דהרמב"ם והרא"ש מסכימים לדעת אחת וגם רש"י לחד לישנא סבר כותייהו הכי נקיטין ואידחי לישנא אחרינא מקמייהו:

פסקי ריא"ז הלכות מזוזה וספר תורה

מו. אחד שערי בתים ואחד שערי חצירות ואחד שערי עיירות ואחד שערי מדינות חייבות במזוזה. בית שער ומרפסת ואכסדרה אף על פי שיש להם פצימין כהלכתן פטורין, לפי שאינן מיוחדין לדירה כבית, כמו שמבואר בפרק ראשון שליומא. בד"א כשלא היו בתים פתוחין לתוכן, אבל אם היו בתים פתוחין לתוכן חייבין במזוזה, שהרי אין להקל בהן יותר משערי חצירות שחייבין במזוזה, לפי שהחצירות הם לפני הבתים, ובתים פתוחין להם כמבואר בקונטרס הראיות. מרפסת היא שיוצאין בה מפתחי העלייות, ומן המרפסת יורדין דרך הסולם לחצר, ועושין פתח ברגלי הסולם, אותו פתח חייב במזוזה, שהרי המרפסת היא לעלייות כחצר לבתים.

Programme du mercredi

Lorsqu'il est impossible de définir laquelle entre deux pièces est considérée comme intérieure, il est possible d'utiliser le Heker Tsir, les gonds d'une porte. Ainsi, la pièce dans laquelle ils sont placés, sera considérée comme la pièce intérieure. A travers cette Halakha, il ressort du Taz qu'une cours d'une maison aurait une obligation intrinsèque. Quels sont les avis et explications donnés sur ce point ?

ט"ז יורה דעה סימן רפט ס"ק ד

[...] אזלינן בתר היכר ציר ומזה יש ללמוד במזוזה שעושה בפתח הפתוח מבית לחצר אם יש לילך אחר ימין של הנכנס (לבית) [לחצר] או אחר ימין הנכנס מחצר לבית והדין הוא כך אם החצר סתום מכל צדדיו בלי פתח רק מבית לתוכו אז הוה החצר כמו חדר ולא אכפת לן בהיכר ציר הדלת דאפי' אם היה היכר ציר בתוך הבית אזלינן בתר ימין הנכנס מבית לחצר ושם עושה המזוזה [...].

בית מאיר יורה דעה סימן רפט (על הט"ז הנ"ל)

ונראה שלמד דינו מדמיון זה דשני בתים דטעמא משום דבכל חלק פתח פתוח לר"ה הוא דאזלינן בתר היכר ציר הא אילו לא הי' פתח לר"ה אלא לאחד אז פשיטא לקבוע מזוזה בחדר השני בימין הכניסה אליו דרך ביאתו מר"ה אף אם ההיכר ציר בבית שלפניו. ה"ה דימה אם החצר שאחורי הבית סתם א"כ אין לו דרך ביאה אלא מרה"ר לבית ומן הבית להחצר הוי ימין כניסתו מבית לחצר אפילו ההיכר ציר בהבית אבל אם יש פתח מהחצר לרה"ר אחר אז אזלינן בתר ההיכר ציר. זה דעת מהרי"ל ברור. ואם שאינו כדאי לחלוק על המהרי"ל תורה היא וללמוד אני צריך כי לדעתי תמוה הוא דהא לדעתי דין חצר וגנה אחת הם ששניהם בפני עצמם פטורים ואינם חייבים במזוזה אלא מפני שבתים פתוחים לתוכו כדמבואר בהרמב"ם סוף הלכות מזוזה ה' ז' והלכה ח'. וכן הוא בפרישה סי' רפ"ו בשם רבינו מנוח דלולא שסתם חצירות בתים פתוחים לתוכו אף הם היו פטורים מהני שאינם מקורים כמו גינה. [...].

אולי המהרי"ל סובר לעיקר תי' הרא"ש שבפרישה הנ"ל שהיא בלשון זה וי"ל דאין ראי' מחצר לבית דחצר דרכו להיות כך ומשמש לדירת הבתים. (וזה דלא כמשמעות הרמב"ם שכותב בהלכה ח' לפיכך וכו' דהיינו ממש תי' רבינו מנוח) ולהכי סובר כיון דחצר חיובו במזוזה בפני עצמו חשוב עיקר כמו בית ומדמהו להכי לשני בתים [...].

שו"ת אבני נזר חלק יורה דעה סימן שפב

(ו) עוד יש לעיין בדברי מהרי"ל שהרי הרמב"ם כתב [פ"ו ה"ה] דבית שאין מקורה פטור ממזוזה. והא דשערי חצירות חייבין במזוזה כתב ב"י בשם הר"י מנוח דחצירות שאני שבתים מקורות פתוחות לתוכן. והיינו ג"כ כנ"ל דחשיב פתח לבית שדרך פתח חצר נכנסין לחצר ומשם לבית. וא"כ בפתח שבין בית לחצר אי אפשר לחייב מצד החצר רק מצד הבית ומימין כניסת הבית ע"כ צריך לעשות. ואפשר דמהרי"ל ס"ל כתי' הרא"ש דשאני חצר שדרכו להיות כך ומשמש לדירת בתים והחצר בעצמותו מחויב מחמת שמשמשין בו:

פתחי תשובה יורה דעה סימן רפו ס"ק יא

ד' אמות בס' חמודי דניאל כ"י נראה דוקא בית דירה צריך דוקא שיהא ד"א על ד"א אבל בית שער ומרפסת וגינה אפי' לית בהו ד' על ד' חייבין ועוד נראה במי שיש לו בית גדול ויש לו חדרים קטנים להניח שם חפצים דחייבים במזוזה ע"כ:

Programme du jeudi

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק א סימן קפא

בחצר שלפנים מהבית ויש פתח מהבית להחצר וכן בגינה באיזה צד יש לקבוע י"ז כסלו תשי"ח. מע"כ ידידי הרב הגאון המפורסם מוהר"ר בן ציון ראקאוו שליט"א ר"מ בלאנדאן.

הנה בדבר קושית כתר"ה על הט"ז יו"ד סי' רפ"ט סק"ד דבחצר סתום מכל צדדיו בלא פתח לרשות הרבים רק מבית לתוכו הוה החצר כמו חדר ועושה המזוזה בימין הנכנס מבית לחצר, הא להרמב"ם פ"ו ממזוזה ה"ז ח' שסובר שחיוב החצר אינו מצד עצמו אלא מצד הבית שפתוח לתוכו היה לו לעשות המזוזה בימין הנכנס מחצר לבית או שיהיה פטור לגמרי ממזוזה משום דאין כאן ביאה לבית אלא יציאה, נראה לע"ד שאין כוונת הרמב"ם דהחיוב דשער החצר הוא משום שהוא כניסה לבית והוי החיוב כמדין פתח הבית, אלא שהחיוב הוא מצד הכניסה לחצר גופיה רק שחצר שאין בית פתוח לתוכו אין זה החצר שחייב משום שחצר כזה אין תשמישו נחשב תשמיש דירה וילפינן מבית דצריך שיהיה מיוחד לדירה אבל החצר המיוחד לדירה שהוא כשבת פתוח לתוכו חיוב מצד עצמו מקרא דובשעריך. ולכן אף הרמב"ם ודאי יודה שאם יש לחצר שבת פתוח לתוכו שני פתחים ופתח אחד מהן אין משמש כלל לכניסה להבית נמי חייב במזוזה משום דמשמש עכ"פ כניסה להחצר.

ומדויק זה בלשונו שלא כתב שהרי דרך השערים נכנסין לבית שהיה משמע דוקא אלו השערים שנכנסין דרך שם לבית, אלא כתב שהרי הבתים פתוחין לתוכן שמשמע רק שזה הוא מה שמחייב החצרות והמבואות והמדינות במזוזה לשעריהם שהוא ממילא גם לכל השערים אף לאלו שאין נכנסין דרך שם להבתים.

ועיין בירושלמי יומא פ"א ה"א שהקשה על מה שחייבין שערי מדינות וכי בית דירה הן ומשני לא שבהן הן נכנסין לבית דירה, מוכרחין לומר להרמב"ם מדשינה מלשון הירושלמי שמפרש בכוונת הירושלמי שע"י זה שנכנסין בהן לבית דירה עושה להמדינה שיתחשב כמוחד לדירה וממילא מחייב במזוזה. ומשום דהמדינה אין בה תשמישי דירה ממש אמר שזה שנכנסין בהן להבית דירה נמי נחשב זה לתשמיש דירה שעושה בהמדינה. ונמצא שלדינא אין לו למינקט לשון זה אלא רק מה שפתוחין להמדינה הבתים כלשון הרמב"ם.

וניחא לפ"ז מה שלא הקשה הירושלמי משערי חצרות שנאמר תחלה בברייתא ביומא דף י"א דג"כ לאו בית דירה הן להרמב"ם, משום דחצרות כשפתוחין להם בתים שיש בהם הרבה תשמישין ידע גם המקשה שנחשבו כבית דירה שהרי משתמשין שם תשמישי דירה של הבית אבל במדינה שאין משתמשין שם כלום הוקשה לו דלאו בית דירה הן ותירץ שגם זה שנכנסין בהן לבית עושה שנחשב בית דירה ויתחייבו גם במדינה כל השערים אף אלו שאין משתמשין בהן לכניסה להבתים.

והנה התו"י יומא שם הקשו אמאי מיחייבי שערי מדינות מטעם הירושלמי דנכנסין דרך שם להבתים הא פטרינן בית שער אף על פי שנכנסין דרכו לבית, וכוונת קושיתם הוא להסוברים דאף בית שער שפתוח לבית פטור מדאורייתא דכן מסקי התם בד"ה יכול. ותירצו דעדיפי מבית שער שהוא דבר קטן אבל אלו הוה להו כפתחי חצרות שהם גדולים ונכנסים דרכם לבתים עיין שם, חזינן דלא הוקשה להו על פתחי חצרות שהרי בהתירוץ מדמין שערי מדינות לשערי חצרות. וא"כ מפרשי כדכתבתי שלא הוקשה להירושלמי משערי חצרות אלא משערי מדינות לבד. וגם חזינן דלא סברי שחצרות הוא חיוב בכל אופן אף בלא בתים פתוחים אלא כהרמב"ם דהא מדמין שערי מדינות שהוא משום הבתים כדמסקי בסוף הדבור אלא הוא מטעם דחצרות כשבתים פתוחים להו הם ודאי תשמיש דירה ורק שערי מדינות דאין שם תשמיש אלא הליכה דרך שם לבתים הוקשה להו מבית שער שג"כ איכא הליכה דרך שם ופטור ותירצו דכיון שהם גדולים נחשב הכניסה דרך שם לתשמיש דירה ול"ד לבית שער שהוא דבר קטן. וטעם תירוצם נראה דבמדינה שהוא גדול ושייך להשתמש בו תשמישי דירה אך שאין רוצים להשתמש שם מפני שאין משתמר שם וכדומה או שאין מניחין להשתמש שם מצד תקלת בנ"א וכדומה לכן מה שנשאר שאפשר להשתמש שם לדירה דהוא ההליכה משם לבתים יש לזה חשיבות דירה אבל בית שער שהוא דבר קטן ואי אפשר להשתמש שם תשמישי דירה רק ההליכה לבד לא נחשבה הליכה זו מתשמישי דירה. עכ"פ איך שנימא בטעם תירוץ התו"י חזינן שסברי דחצרות נמי מצרכי שיהיה בית פתוח להחצר כדסובר הרמב"ם. אך בבית שער פליגי וסברי שאף בפתוח לבית פטור מן התורה ולא מהני מה שנכנסין דרך שם ומ"מ בשערי מדינות אף שג"כ אין שם ענין תשמיש דירה אלא מה שנכנסין דרך שם מהני לחייבן דכיון שהוא גדול הוי בשביל ההליכה לבד כחצרות. וא"כ הוא ראייה דהחיוב בחצרות ומדינות כשבתים פתוחין להן הוא מצד עצמן, לא משום ששער

זה כיון שנכנסין ממנו לבית הוא כשער הבית דא"כ לא היה מקום לחלק בין בית שער למדינות וגם לא מחצרות אם לא נימא דחצר נחשב כדירה אף בלא בית פתוח דלא כדמשמע מדבריהם.

וכן הוא להרמב"ם וניחא ביותר לדידיה שמשוה מדותיו שגם בבית שער מחייב בפתוח לבית משום שסובר שהירושלמי מתרץ דגם זה לבד שנכנסין דרך שם הוא כתשמיש דירה, ולכן גם בבית שער וגם בגינה ודיר כשבית החייב במזוזה פתוח לה חייבין ואף אם יהיה שם שער שאין הולכין משם להבית נמי חייב. מטעם זה חייבין שערי חצרות ומבואות ומדינות ועירות כדכתב שהרי הבתים פתוחין לתוכן והוא אף בהשערים שאין נכנסין בהם להבתים.

ולכן בחצר שאין לו כניסה אלא דרך הבית שפיר סובר הט"ז שחייב במזוזה וצריך לעשות בימין הכניסה לחצר שהוא כחדר הבית שאף להרמב"ם חייב החצר מצד עצמו כיון שהבית פתוח לתוכו והווי זה תשמיש דירה ומצד הבית לא היה חייב כיון שמשמש לבית רק ליציאה ולכן יש לו לעשות בימין הכניסה לחצר.

ולמה שבארתי אין הכרח דהרמב"ן והר"ן בסוכה דף ח' שכתבו דלהר"ף לאו דוקא בפתוחה לבית אלא ה"ה בפתוחה לחצר והוכיחו מבי הרזיקי שחייב גם בפתח שמן החצר לבית שער, פליגי על הרמב"ם וסברי דחצר חייב אף בלא בית פתוח לו. אלא דכוונתם שלא נימא דלא מחייב הר"ף אלא בפתח דבית שער שנכנסין דרך שם להבית אבל אם יש להבית שער עוד פתח להחצר שאין נכנסין משם להבית כגון בחצר סתום לרה"ר ואין נכנסין לו אלא דרך הבית שער ע"י הפתח שיש משם להחצר שנמצא שליכא כניסה משם להבית אלא יציאה מהבית לחצר ע"י הפתח שיש מהבית שער להחצר וכניסה להבית הוא רק ע"י הפתח שמרה"ר להבית שער ומהבית שער להבית ונימא דלא מחייב הר"ף באותו פתח שמהבית שער להחצר, ופירשו הרמב"ן והר"ן דמחייב הר"ף גם באותו שער שמבית שער להחצר משום דכיון דנמצא שהבית פתוח להחצר ע"י הבית שער נחשב החצר כבית דירה וחייב החצר זה בכל שערו מצד עצמו אף שאין שער ההוא כניסה להבית. ומשמע להו דבהכי איירי בי הרזיקי דאם איירי שאין שם אלא שני פתחים שדרך שניהם נכנסין להבית סברי שפשיטא שחייב בשתייהן כדקשה המרדכי דפשיטא דכל שער חייב במזוזה ולכן פירשו דיש שם ג' פתחים אחד מרה"ר לבית שער ואחד מבית שער לחצר המפורש כן בטור שכתב חייב בשתי מזוזות חוץ מהמקום שנכנסין לו מרה"ר שעתה יש חדוש מה שחייב גם בההיא דפתוחה לחצר וממילא ידעין מזה דבית שער הפתוח לחצר לבד אבל הוא חצר שפתוח לו בית חייב נמי במזוזה. וא"כ הוא כדבארתי בשיטת הרמב"ם שהוא ג"כ בשיטת הר"ף. (ומש"כ הפרישה אות י"ט לא מובן לי בעניותי).

ובעה"מ פוטר הפתח שמבית שער לחצר אף שהוא חצר שבית פתוח לו. וכן סובר המרדכי בשם ר"י לפירוש מהר"ם בנעט עיין שם. והטעם משמע להרמב"ן משום דלא מחייב בבית שער אלא בפתח שנכנסין דרך שם להבית וע"ז האריך שאינו כן אלא כהר"ף וכדביאר הוא דהבית שער שפתוח להחצר הפתוח לבית נמי חייב. ובר"ן משמע הטעם משום דלא קבוע. אבל הרמב"ן והר"ן סברי כהרמב"ם למה שבארתי. ומש"כ הרמב"ן ואפילו שערי מדינות חייבין מפני שנכנסין מהם לרה"ר, אין זה לראיה דנכנסין לחצר נמי חייב, דמנא ליה זה משערי מדינות הא שם פתוחין לו בתים כמפורש ברמב"ם שמשמע שליכא כלל מציאות בלא זה דלא כתב בלשון אם אלא בלשון החלט שהרי הבתים פתוחין לתוכן אך מש"כ לרה"ר הוא משום דסובר כן לדינא דאף פתוח לחצר שפתוח לבית נמי חייב אף שאין נכנסין משם לבתים.

והרא"ש נמי משמע דמצריך בחצר שיהיה בית פתוח לתוכו שהרי כתב בטעם חיוב חצר אף שאינו מקורה משום דדרכו להיות כך ומשמש לדירת הבתים ואם אין בית פתוח לו מה שייך תשמישו לדירת הבית. אבל סובר דאם היה ראוי לדירה גם בית שאינו מקורה ומ"מ היה פטור משום דלא חייבה תורה אלא כסתם בית שהוא מקורה, א"כ גם חצר אף שפתוח לו בית היה לן לפטור משום דדומיא דבית בעינן, ולכן תירץ דטעם שבעי מקורה בבית הוא משום דאינו ראוי לדירה כשאינו מקורה ונמצא שחצר אף שאינו מקורה דומיא דבית המקורה דתרווייהו חייבין בדרכן בכך, וממילא בית צריך שיהיה מקורה וחצר חייב אף באינו מקורה אבל חיוב החצר הוא גם להרא"ש דוקא בפתוח לתוכו בית המקורה. **והר"ם** מנוח שהביא הב"י סובר שאף אם גם בבית שאינו מקורה היה ראוי לדור בו נמי פטור מגזה"כ דלא חייבה תורה אלא כסתם בית, מ"מ אין למילף מזה דגם בחצר יפטר כשאינו מקורה מאחר דהחיוב של החצר הוא מצד שפתוח הבית לתוכו אין למילף לפטור בחצר אלא כשהבית הפתוח לתוכו אינו מקורה אף שליכא חסרון בתשמישו לדירה דהא גזה"כ הוא שיהיה הבית מקורה ואין למילף לחייבו יותר מהבית עצמו אבל כשפתוח לתוכו בית מקורה יש למילף מאחר דסתם חצר אינו מקורה דהיה נמצא שרובא דרובא חצרות פטורות וכל עירות ומדינות פטורות והרי נתברו מדכתיב ובשערך כדמתרץ בתו"י על הקושיא דלא ילפינן שיהיה דוקא מקום שהכלים נשמרים בתוכו עיין שם. ונמצא שלדינא לא פליגי הרא"ש והר"ם מנוח רק בטעם פטור אינו מקורה ובהתירוץ על הקושיא.

על כל פנים דין הראשון של הט"ז הוא נכון גם להרמב"ם כדבארתי. ואף בגינה יהיה כן דג"כ חייב כשבית פתוח לתוכו. [...]

Liste des 135 Souguiot étudiées sur Matmidim

H'AGUIM				
Hanouka 8. Emplacement de la Hanoukia 44. 45. Ner Ich oubeto 111 - 113. Le Chamach	Pourim 16. Michloah' Manot et Matanot Laevyonim 85. Zakhor et Méh'iyat Amalek	Pesssah 20. Biour H'amets 58. Bedika des miettes 86. 87. 88. Vente du Hamets 127. Hamets immangeable	Sefirat Haomer 21. Un seul grand compte 89. 90. Un enfant qui devient adulte au milieu de la Sfira Ben Hametsarim 100. 3ème Beit Hamikdash	Roch Hachana 35. Les trois Livres 101 - 103. Tkiot Choffar Soukot 36. Mitsaer 104 - 106. Ma'amid
BRAKHOT				
1. Birkot Hatorah 2. Choméa Kéoné 3. Arévout 4. Kavana dans le Chema 5. Position pour le Chema 6. Méah Brah'ot 7. Amen Yetoma 9. Les quantités pour les Brah'ot	10. Les Brah'ot de consommation 11. Brakha Chééina Tsrih'a 12. Ikar Vétafel 13. Méein Chaloch 14. Brah'a sur un interdit 15. Anigrone 17. Birkat Haguafen	18. Natei Inchei 19. Birkat Haréah' 22. Les jus 23. Trima 24. Pat Kisnin (1) 25. Pat Kisnin (2) 26. Les Apéritifs 27-31 Zimoun 32. Tefilat Haderekh	33 -34. Birkat Hagomel 38. Chéhéh'éyanou sur un nouveau fruit 39. Chéhéh'éyanou sur un nouveau Keli 40. Chéhéh'éyanou sur les Mitsvot 41. Hatov Véhamétiv sur le vin	42. Cheva Brah'ot (1) 43. Cheva Brah'ot (2) – Panim H'adachot 46. Birkat Halevanah 47-49. H'azarat Hachats'
SOUGUIOT GENERALES				
37. Bal Tossif 50. Tokh Kédé Dibour	51-52. Ein Chaliah' Lidvar Avera	53. Mitsva bo yoter Mibichlouh'o 54. Mitsvot lav lihanot nitanou	55-56. Mitsvat Assei Chehazman grama 57. Zerizim makdimim lemitsvot	71. 72. Haossek Bamitsva Patour Minhamitsva 89. 90. Les actions de l'enfant
CHABBAT – Meleket Mah'chevet	Chabbat – Les Derabanan	H'OUPA VEKIDDOUSHIN	MEZOUZA	
59. 60. 61. Mit'assek 62. 63. 64. Davar Chééno Mitkaven 65. à 68. Psik Récheh	75 à 79. Grama 80. Chinouy 69. 70. Melakha chééina tsrikha légoufah	91 à 95. Réhitsa BéChabbat VéYom Tov 107 – 110. Nerot Shabbat 128. Kabalat Shabbat avancée par le Kahal	130. Piléguèche 131. Mariage civil 132. H'oupa Kona	133. Bekiout des Guemarov 134. H'ovat Hadar 135. Cha'rei H'atserot
HACHKafa - PENSEE JUIVE	EVEN HAEZER	YOREI DE'AH	H'OCHEN MICHPAT	
81 à 84. Tsaar Baalei Haim 129. Kavod Habriot	96 à 99. Yih'oud	73. 74. Maaser sur les gains	114 – 117. Adam Hamazik Béoness 118 -121. Th'ilato bépchia vessofo béoness	122-126. Néfech bénéfech